

Handläggare
Anna Stenborg

Ersätter
2015-6682 utgåva 1.0

Kurskod
HÖGRE KURS 2

Gäller från och med
2022-09-01

Högre kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvaret steg 2

Bakgrund

Högre kurser i samhällets krisberedskap och totalförsvaret har genomförts av Försvarshögskolan sedan 1950-talet. Utvecklingen av kurserna har skett kontinuerligt och såväl innehåll som upplägg återspeglar rådande förutsättningar vid tiden för kursernas genomförande.

Från 2022 erbjuds Högre kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvaret steg 2 enligt föreliggande kursplan. Kursen utgör det andra steget i programmet Högre kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvaret.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) och Försvarsmakten har i samverkan med Försvarshögskolan (FHS) utvecklat kursen mot bakgrund av förändrade behov och förväntningar i samhället.

Utvecklingsarbetet har också tagit hänsyn till regeringens styrning av området totalförsvaret och givna förutsättningar för totalförsvarets planering.

Kursen genomförs av Försvarshögskolan på uppdrag av MSB och Försvarsmakten.

Målgrupp

Kursen vänder sig till beslutsfattare och handläggare med arbetsuppgifter inom krisberedskap eller totalförsvaret vid statliga myndigheter, kommuner och regioner, företag samt frivilligorganisationer.

Behörighet

För att antas till kursen krävs att deltagaren tidigare genomfört kursen Högre kurs i samhällets krisberedskap och totalförsvaret steg 1.

Förkunskaper

För att kunna tillgodogöra sig kursen på bästa sätt ska deltagaren ha goda kunskaper om sin egen organisations uppgifter inom samhällets krisberedskap och totalförsvaret.

Säkerhetsprövning och inplacering i säkerhetsklass

Deltagaren ska vara registerkontrollerad och säkerhetsprövad. Intygande om säkerhetsprövning kan komma att krävas i samband med antagning till kursen.

Urval

Urval av deltagare till kursen görs av MSB och FHS i dialog med Försvarmakten, i syfte att skapa en jämn fördelning av representerade aktörer.¹ Vid urval beaktas till exempel jämställdhet, behovsbild samt geografisk spridning.

Syfte

Kursens syfte är att utveckla deltagarens kunskap om samhällets krisberedskap och totalförsvaret för att kunna bidra i arbetet med att förebygga och hantera samhällsstörningar över hela hotskalan. Vidare ska kursdeltagaren kunna bidra till utvecklingen av Sveriges krisberedskap och totalförsvaret som nationellt försvarskoncept.

Kursen syftar också till att öka förståelsen för landets krisberedskap och totalförsvaret, både i nationella- och internationella perspektiv samt nationella- bilaterala- och multilaterala kris- och försvarsstrukturer.

Vidare ska kursen bidra till att öka förståelsen hos deltagarna avseende varandras perspektiv gällande krisberedskap och totalförsvaret, lära sig av varandras erfarenheter samt utveckla ett brett nätverk.

Lärandemål

Efter genomförd kurs förväntas deltagaren kunna

1. värdera likheter och skillnader i roller, ansvar och rättsliga förutsättningar inom krisberedskap och totalförsvaret
2. sammanfatta den svenska modellen för krisberedskap och totalförsvaret i en nationell och internationell kontext med särskilt fokus på utrikes- försvars- och säkerhetspolitik
3. föreslå möjliga åtgärder som Sverige enskilt eller tillsammans med andra kan vidta för ökad motståndskraft inom svensk krisberedskap och totalförsvaret samt effekter som dessa åtgärder kan förväntas leda till.

Innehåll

Under kursen behandlas bland annat följande innehåll:

¹ Försvarmakten hanterar urval av deltagare från den egna myndigheten.

Samhällets skyddsvärden och hotbilden

- samhällets skyddsvärden
- koncept och definitioner av begrepp inom krisberedskap och totalförsvaret
- övergripande hot och risker
- Sveriges säkerhets- och försvarspolitik
- europeisk och global utrikes- försvars- och säkerhetspolitik

Aktörer och mandat inom krisberedskap och totalförsvaret

- legala grunder och regelverk
- ansvar och roller inom offentlig förvaltning
- näringslivets och frivilligorganisationernas roller
- internationella aktörers intressen, ansvar och roller inom nationell och internationell krisberedskap och totalförsvaret

Förmåga inom krisberedskap och totalförsvaret

- bedömningar av samhällets samlade förmåga
- behov av samverkan och ledning, samordning och inriktning
- planering inom det militära respektive civila försvaret
- bilateralt och multinationellt samarbete
- att ge och ta emot militärt och civilt stöd
- mental motståndskraft och försvarsvilja
- psykologiskt försvar
- etiska och moraliska dilemman i kris och krig
- multi- och bilaterala samarbeten och strukturer
- internationella aktörers intressen och förmåga inom krisberedskap och totalförsvaret
- Sveriges förmåga inom krisberedskap och totalförsvaret tillsammans med andra

Pedagogik och metodik

Kursen genomförs med fokus på djupinriktat och aktivt lärande i samverkan genom bland annat föreläsningar, diskussioner, scenarioövningar, seminarier, studiebesök och studieresor samt interaktivt arbete på lärplattform.

Under kursens genomförande sker formativa bedömningar som en del av det pedagogiska upplägget. Under sista kursveckan genomförs ett flertal läraktiviteter, inklusive redovisningar i större forum, som kräver deltagarens aktiva medverkan och användande av kunskaper som utvecklats under kursen.

Kursen utgår från vetenskaplig grund och beprövad erfarenhet.

Myndigheten för samhällsskydd och beredskap

Såväl MSB, Försvarmakten och FHS strävar efter jämställdhetsintegrerad verksamhet.

Upplägg och omfattning

Kursen omfattar sju veckor motsvarande heltid, varvid ytterligare timmar kan komma att krävas utöver schemalagd kursstid avseende kursarbeten. Kursveckorna genomförs inte i direkt följd efter varandra utan fördelas över flera månader.

Kursen innefattar närstudier på Försvarshögskolan i Stockholm samt ett flertal studieresor inom Sverige och utomlands. Vid studieresor kan kvällstjänst komma att genomföras.

Kursen genomförs huvudsakligen platsförlagd men nätbaserade inslag kan förekomma.

För att öka flexibiliteten i studierna har kursdeltagaren tillgång till en digital lärplattform där utbyte av information kan ske.

Kursens upplägg bygger på att kursdeltagaren är närvarande och aktivt deltar under kursens samtliga delar. Kunskaps- och erfarenhetsdiskussioner är viktiga inslag där kursdeltagaren förväntas ta eget ansvar för lärande både individuellt och i grupp.

För att tillgodogöra sig kursen på bästa sätt ska kursdeltagaren innan kursstart förbereda sig genom att göra ett antal uppgifter.

Deltagaren rekommenderas också att avsätta tid efter avslutad kurs, för att tillvarata kursens innehåll i förhållande till det egna arbetet och den egna organisationen.

Kursbeställare MSB och Försvarmakten samt kursgenomförare FHS utgår från att samtliga kursdeltagare är *helt befriade från ordinarie arbetsuppgifter* under kursens distans- och närstudier. Kursdeltagandet medför även begränsningar vad avser privata åtaganden under den schemalagda tiden av kursen inklusive resor, vilket även framgår av inbjudan till kursen.

Läromedel

Kurs- och referenslitteratur publiceras på angiven lärplattform. Även förslag på litteratur som ger ett fördjupat perspektiv på innehållet tillhandahålls.

Intyg

Efter genomförd kurs erhåller deltagaren ett intyg.

För kursen gäller obligatorisk närvaro. Vid frånvaro kommer kursintyg inte att utfärdas.